Lietas arhīva Nr. K71-0977-18/11
ECLI:LV:VRT:2018:0926.11300018018.1.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Madonā 2018. gada 26.septembrī
Vidzemes rajona tiesa
tiesnese Ilze Lazdiņa,
piedaloties prokurorei Madarai Lapai,
izskatīja atklātā tiesas sēdē krimināllietu ,
kurā apsūdzēti /pers. C/, personas kods /personas kods/, pēc Krimināllikuma 15.panta ceturtās daļas un 175.panta trešās daļas un /pers. D/ , personas kods /personas kods/, pēc Krimināllikuma 15.panta ceturtās daļas un175.panta trešās daļas.

Aprakstošā daļa

/pers. C/ un /pers. D/ mēģināja izdarīt svešas kustamas mantas slepenu nolaupīšanu (zādzību), personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās, iekļūstot telpā.

/pers. C/un /pers. D/ personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās 2018. gada 27. aprīlī ap plkst. 23.00, būdami alkohola ietekmē, mantkārīgu motīvu vadīti, nolūkā izdarīt degvielas zādzību, ieradās Ērgļu novada /adrese/Pa neaizslēgtām durvīm iekļuva īpašumā esošajā saimniecības ēkā un kopīgi iznesa ārā /pers. E/ piederošo 200 litru tilpuma mucu 5,00 EUR vērtībā ar tajā esošiem 30 litriem dīzeļa motoreļļas 30,00 EUR vērtībā (1 litra dīzeļa motoreļļas vērtība ir 1,00 EUR), jo domāja, ka mucā atrodas degviela. Līdz ar to /pers. C/un /pers. D/ veica apzinātas darbības, kas vērstas uz /pers. E/piederošās mucas un tajā esošās dīzeļa motoreļļas slepenu nolaupīšanu. Noziedzīgo nodarījumu neīstenoja līdz galam no viņu gribas neatkarīgu iemeslu dēļ, jo abus zādzības brīdī iztraucēja /pers. E/.Tādējādi /pers. C/un /pers. D/ mēģināja nozagt /pers. E/ piederošo kustamo mantu 35,00 EUR kopvērtībā.

Ar savām darbībām /pers. C/ un /pers. D/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 15. panta ceturtajā daļā un 175. panta trešajā daļā.

Motīvu daļa

/pers. C/ un /pers. D/ savu vainu viņiem izvirzītajā apsūdzībā atzina. Paskaidroja, ka pilnībā piekrīt apsūdzībā minētajiem pirmstiesas procesā konstatētajiem noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas apstākļiem un kvalifikācijai. Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499. pantu tiesas izmeklēšanā netika izdarīta pierādījumu pārbaude, jo šādu lūgumu pieteica abi apsūdzētie un prokurore**.** Lietas materiālu pārbaudes rezultātā tiesa ir pārliecinājusies, ka tie apstiprina /pers. C/ un /pers. D/ vainu. Tā kā lietā netika izdarīta pierādījumu pārbaude, to uzskaitījums un analīze nav nepieciešama. Pārbaudīti tikai tie pierādījumi, kas raksturo apsūdzēto personības .

Abu apsūdzēto darbības ir pareizi kvalificētas pēc Krimināllikuma 15.panta ceturtās daļas un 175.panta trešās daļas, jo zādzības mēģinājums izdarīts iekļūstot telpā - saimniecības ēkā. Noziedzīgs nodarījums netika veikts līdz galam no vainīgo gribas neatkarīgu iemeslu dēļ, jo zādzības brīdi apsūdzētie tika iztraucēti. Līdz ar to /pers. C/ un /pers. D/ ir sodāmi par izdarīto noziedzīgo nodarījumu.

Atbilstoši Krimināllikuma 35.pantā noteiktajam , soda mērķis ir aizsargāt sabiedrības drošību, atjaunot taisnīgumu**,** vainīgo personu sodīt par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, resocializēt sodīto personu, kā arī panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas. Saskaņā ar Krimināllikuma 46.pantu , nosakot soda veidu , tiek ņemts vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturs un radītais kaitējums, vainīgā persona , savukārt, nosakot soda mēru, tiek ņemti vērā atbildību mīkstinošie un pastiprinošie apstākļi.

Saprotot noziedzīgu nodarījumu kā netaisnīgumu, ko radījusi pārkāpēja darbība vai bezdarbība, ikvienā konkrētā gadījumā ir svarīgi izvēlēties un piemērot pārkāpējam tādu sodu, kas ir samērīgs un maksimāli atbilst sabiedrības un arī pārkāpēja interesēm (*A.Judins. Krimināls ods nav valsts atriebība par izdarīto noziedzīgo nodarījumu. Jurista vārds Nr.11 (762), 2013.gada 19.marts, 7.lpp).*

/pers. C/ iepriekš ir bijis sodīts divas reizes . Pēdējo reizi notiesāts 2017. gada 6. decembrī ar Madonas rajona tiesas spriedumu pēc Krimināllikuma 231. panta otrās daļas ar piespiedu darbu uz 180 stundām un ar probācijas uzraudzību uz vienu gadu. Spriedums stājies spēkā 2017. gada 19. decembrī, sods nav izciests (lietas 65.-67.lapa) .Uz sprieduma pasludināšanas dienu

no piespriestajām 180 stundām piespiedu darba stundām /pers. C/ ir nostrādājis 46 stundas un probācijas uzraudzību izcietis deviņus mēnešus un septiņas dienas.

/pers. C/ paskaidroja, ka no 20.septembra strādā lopkopībā saimniecībā /nosaukums/Noziegumu esot izdarījis alkohola reibumā.

/pers. D/ iepriekš nav sodīts (lietas 63.lapa). Paskaidroja, ka strādā gadījuma darbus saistītus ar celtniecību, apzaļumošanu. Atzīstot, ka dzērumā nekontrolējot savu rīcību.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu par abu apsūdzēto atbildību mīkstinošu apstākli tiesa uzskata to, ka viņi atzīst savu vainu , izteic nožēlu par izdarīto .

Par Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 1.punktā noteiktu atbildību pastiprinošu apstākli /pers. C/ atzīstams tas, ka noziedzīgais nodarījums veido noziedzīgo nodarījumu recidīvu. Bez tam /pers. C/ un /pers. D/ ir atbildību pastiprinošs apstāklis , kas norādīts Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 12.punktā - noziedzīgs nodarījums izdarīts alkohola ietekmē.

Atbilstoši Krimināllikuma 7.panta ceturtajai daļai Krimināllikuma 175.panta trešajā daļā paredzētais noziedzīgais nodarījums klasificējams kā smags noziegums .

Vērtējot /pers. C/ personību, atzīstams, ka viņš ir persona ar zemu tiesiskās apziņas līmeni. Neraugoties uz iepriekš piemērotajiem krimināsodiem savu sociālo dzīves veidu apsūdzētais nemaina. Nosakot soda veidu un mēru tiesa pievienojas tiesību zinātnē paustajai atziņai, ka „vairākus noziedzīgus nodarījumus izdarījusī persona ir negatīvāk vērtējama, jo viņas apziņā jau ir iesakņojies uzskats, ka sabiedrībā var dzīvot, savas personiskās egoistiskās tieksmes izvirzot augstāk par citu cilvēku tiesībām un interesēm" *(Krastiņš U. Noziedzīgs nodarījums. Juridiskā mācību un izglītojošā literatūra. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2000, 185. lpp)*. Nenoliedzami, ka persona, kas regulāri izdara noziedzīgus nodarījumus, rada lielāku kaitējumu un ir negatīvāk vērtējama nekā persona, kas izdara vienu noziedzīgu nodarījumu vai to izdara pirmo reizi. Apsūdzētais noziedzīgo nodarījumu izdarījis samērā neilgi pēc tiesas sprieduma pasludināšanas iepriekšējā krimināllietā un laikā, kad vēl nav izciests iepriekšējais krimināsods. Līdz ar to tiesai ir pamats uzskatīt, ka apsūdzētais ir bīstams sabiedrībai, apdraud citu sabiedrības locekļu mantiskās intereses un tiesības uzturēties drošā vidē. Nolūkā panākt Krimināllikuma 35.pantā noteikto soda mērķi, /pers. C/ piemērojams brīvības atņemšanas sods. Nosakot soda termiņu par noziedzīgo nodarījumu, tiek ņemta vērā nozieguma realizēšanas pakāpe , proti, izdarīts nozieguma mēģinājums , kā arī tas, ka materiālais zaudējums cietušajam nav nodarīts. Līdz ar to tiesa uzskata, ka iespējams piemērot īslaicīgu brīvības atņemšanu.

Ņemot vērā to, ka /pers. D/ iepriekš nav sodīts, konstatēts viņa atbildību mīkstinošs apstāklis, tiesa uzskata , ka nav vajadzīgs piemērot brīvības atņemšanas sodu un apsūdzētais sodu var izciest nebūdams izolēts no sabiedrības. /pers. D/ ir darba spējīgs un tiesa secina , ka viņš ir sodāms ar piespiedu darbu. Šāds sods dos ieguldījumu sabiedrības labā un vienlaicīgi ļaus probācijas dienestam kontrolēt apsūdzētā uzvedību un atturēs viņu no jaunu likumpārkāpumu izdarīšanas. Tādējādi tiks sasniegts krimināsoda piemērošanas mērķis - sodīt vainīgo par kriminā ltiesisko aizliegumu neievērošanu, ietekmēt citu cilvēku uzvedību, brīdinot par atbildību, kas seko tiesību normu neievērošanas gadījumā . Piespiedu darba noteikšana saturēs sevī gan sodīšanas funkciju, gan labošanas funkciju un atbildīs vainīgā personībai .

Atbilstoši Krimināllikuma 52.panta pirmajai un piektajai daļai aizturēšanā un apcietinājumā pavadītais laiks ieskaitāms soda termiņā. /pers. C/ bijis aizturēts 2018.gada 17.maijā , līdz ar to šis laiks ieskaitāms brīvības atņemšanas soda termiņā. Arī/pers. D/bijis aizturēts no 2018.gada 16.līdz 17.maijam. Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta pirmās daļas 2.punktu , brīvības atņemšanas soda viena diena atbilst astoņām piespiedu darba stundām, tādejādi atzīstams, ka /pers. D/ ir izcietis 16 piespiedu darba stundas.

Krimināllikuma 175. panta trešās daļas sankcijā kā alternatīva paredzētā mantas konfiskācija vainīgajiem nav piemērojama, jo atbilstoši Krimināllikuma 42.pantam pirmstiesas procesā nav konstatēta viņiem konfiscējama manta.

/pers. C/ piemērojami arī Krimināllikuma 51.panta pirmās daļas nosacījumi, kas noteic, ja notiesātais pēc sprieduma spēkā stāšanās, bet pirms pilnīgas soda izciešanas izdarījis jaunu noziedzīgu nodarījumu, tiesa jaunajā spriedumā noteiktajam sodam pilnīgi vai daļēji pievieno sodu, kas nav izciests pēc iepriekšējā sprieduma. Atbilstoši minētās likuma normas otrajai daļai galīgajam sodam pēc vairākiem spriedumiem jābūt lielākam par sodu, kāds noteikts par jaunu izdarītu noziedzīgu nodarījumu, kā arī par neizciestā soda daļu pēc iepriekšējā sprieduma. Tā kā ir konstatēts noziedzīgu nodarījumu recidīvs , sodam jāpievieno ne mazāk kā viena trešdaļa no neizciestā soda, kā to paredz Krimināllikuma 51.panta pirmās prim daļas 2.punkts.

Krimināllikuma 45.[1] panta sestā daļa noteic, ja notiesātais vai persona, kurai papildsods noteikts ar prokurora priekšrakstu par sodu, papildsoda izciešanas laikā izdara jaunu noziedzīgu nodarījumu, tiesa neizciesto papildsoda laiku aizstāj ar brīvības atņemšanu un nosaka galīgo sodu saskaņā ar šā likuma un 51.un 52.panta noteikumiem. Atbilstoši Krimināllikuma 52.panta pirmās daļas 4.punkta nosacījumiem saskaitot sodus par vairākiem noziedzīgiem nodarījumiem vienā spriedumā vai pēc vairākiem spriedumiem, brīvības atņemšanas soda viena diena atbilst divām probācijas uzraudzības dienām. Turklāt minētās likuma normas septītā daļa paredz, ka aizstātos sodus saskaita pilnībā./pers. C/pēc 2017. gada 6. decembra Madonas rajona tiesas sprieduma nav izcietis 134 piespiedu darba stundas . Savukārt , neizciestais probācijas uzraudzības laiks ir divi mēneši un divdesmit trīs dienas, kas jāaizstāj ar brīvības atņemšanu uz vienu mēnesi un 11 dienām.

Ņemot vērā iepriekš minēto un to, ka /pers. C/ jaunu noziedzīgu nodarījumu izdarījis tikai četrus mēnešus pēc iepriekšējā sprieduma, ir konstatēti divi viņa atbildību pastiprinoši apstākļi tiesa uzskata , ka pilnīgi pievienojams sods, ko vainīgais nav izcietis pēc Madonas rajona tiesas 2017.gada 6.decembra sprieduma .

Pirmstiesas procesā cietušais /pers. E/ nav pieteicis kaitējuma kompensāciju.

Apsūdzētā/pers. C/ valsts nodrošināto juridisko palīdzību pirmstiesas procesā īstenoja zvērināts advokāts Armands Baguckis (lietas 68.lapa). Aizstāvim saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 84.pantu un Ministru kabineta 2009. gada 22. decembra noteikumiem Nr. 1493 "Noteikumi par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības apjomu, samaksas apmēru, atlīdzināmajiem izdevumiem un to izmaksas kārtību", atbilstoši iesniegtajam aprēķinam, izmaksājama atlīdzība 80,00 EUR apmērā. Minētie izdevumi saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 368. panta pirmo daļu piedzenami no apsūdzētā valsts labā.

Procesuālie izdevumi saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 529.panta 2.punktu ir piedzenami tikai tajā gadījumā, ja tie netiks labprātīgi atlīdzināti 30 dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Tā kā lietā nav lietisko pierādījumu, dokumentu, ar noziedzīgu nodarījumu saistītas mantas, kā arī izņemtu priekšmetu un vērtību, atbilstoši Kriminālprocesa likuma 240. pantam tiesai par tiem nav jālemj.

/pers. C/ pirmstiesas procesā piemērots drošības līdzeklis –nodošana policijas uzraudzībā un papildus drošības līdzeklis – aizliegums izbraukt no valsts. /pers. D/ piemērots drošības līdzeklis – uzturēšanās noteiktā vietā . Tiesa atzīst, ka abiem apsūdzētajiem piemērotie drošības līdzekļi saglabājami līdz spriedums stājas spēkā.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 511., 512., 520.,527.-529.,531.pantu, tiesa nosprieda

/pers. C/ atzīt par vainīgu Krimināllikuma 15.panta ceturtajā daļā un 175.panta trešajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un sodīt ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 20 (divdesmit) dienām.

Atbilstoši Krimināllikuma 51.panta pirmajai daļai, 45.prim panta sestajai daļai, 52.panta pirmās daļas 4.punktam, septītajai daļai pilnīgi pievienot neizciesto sodu pēc Madonas rajona tiesas 2017.gada 6.decembra sprieduma un galīgo sodu pēc vairākiem spriedumiem noteikt īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 2 (diviem) mēnešiem un 1 (vienu) dienu un piespiedu darbu 134 (viens simts trīsdesmit četras) stundas. Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta otro prim daļu sodus izpildīt patstāvīgi.

Atbilstoši Krimināllikuma 52.pantam īslaicīgās brīvības atņemšanas soda termiņā ieskaitīt aizturēšanā pavadīto laiku - 2018.gada 17.maiju.

/pers. C/ līdz sprieduma spēkā stāšanās brīdim atstāt negrozītu piemēroto drošības līdzekli – nodošanu policijas uzraudzībā un papildus drošības līdzekli – aizliegumu izbraukt no valsts.

/pers. D/ atzīt par vainīgu Krimināllikuma 15.panta ceturtajā daļā un 175. panta trešajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un sodīt ar piespiedu darbu 60 (sešdesmit) stundām.

Atbilstoši Krimināllikuma 52.pantam sodā ieskaitīt aizturēšanā pavadīto laiku no 2018.gada 16.līdz 17.maijam un atzīt, ka /pers. D/ ir izcietis 16 (sešpadsmit) piespiedu darba stundas.

/pers. D/ līdz sprieduma spēkā stāšanās brīdim atstāt negrozītu piemēroto drošības līdzekli – uzturēšanās noteiktā vietā .

Piedzīt no /pers. C/ par labu valstij procesuālos izdevumus par aizstāvja juridisko palīdzību pirmstiesas procesā 80,00 EUR (astoņdesmit *euro*).
Sprieduma labprātīgai izpildei daļā par procesuālo izdevumu samaksāšanu noteikt termiņu - 30 dienas no sprieduma spēkā stāšanās brīža.

Prokurore, cietušais un apsūdzētie desmit dienu laikā no saīsinātā sprieduma pasludināšanas dienas, var rakstveidā iesniegt tiesai lūgumu par pilna sprieduma sagatavošanu.
Saīsinātais spriedums nav pārsūdzams un stājas spēkā pēc tam, kad beidzies termiņš lūguma iesniegšanai par pilna sprieduma sastādīšanu un lūgums nav iesniegts.
Ja tiek sastādīts pilns spriedums, to var pārsūdzēt daļā par piespriesto sodu, kaitējuma kompensāciju vai procesuāliem pārkāpumiem desmit dienu laikā no pilna sprieduma pieejamības dienas apelācijas kārtībā Vidzemes apgabaltiesas Krimināllietu kolēģijā, iesniedzot sūdzību vai protestu Vidzemes rajona tiesā.

Pilna sprieduma pieejamības diena – 2018.gada 12.oktobris.

Tiesnese (personiskais paraksts) I.Lazdiņa